

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/369/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8413201985
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8413201985.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členiek senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Moniky Juskovej v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č. k. 4C/164/2013-25 zo dňa 05.12.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu.

Vyslovil, že žalovanej nepriznáva náhradu trov konania.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 3 ods. 1, 2 v znení účinnom do 31.12.2012; 9 ods. 1, 2; 15 ods. 1, 2; 16 ods. 1; 17 ods. 1 až 3; 19 ods. 1 až 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, §§ 41 ods. 2 písm. d) v znení účinnom do 31.05.2011 a v znení účinnom od 01.06.2011; 44 ods. 1 v znení účinnom od 01.06.2010 a v znení účinnom od 01.06.2011.

Konštatoval, že zo spisu Okresného súdu Poprad sp.zn. 7Er 495/2010 zistil, že v exekučnej veci žalobcu ako oprávneného proti povinnému Michalovi Kozovi, nar. 05.06.1975 je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným Slovenskou rozhodcovskou, a.s.. dňa 7.7.2010 č. SR 05588/10. Súdny exekútor žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie exekučnému súdu doručil 20.10.2010. Uznesením z 26.11.2010 exekučný súd konanie sčasti ohľadne vymoženía časti istiny, zmenkových úrokov a úrokov z omeškania zastavil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu Prešov z 31.3.2011 č.k. 7CoE 18/2011-34, dňa 30.5.2011. Dňa 5.5.2011 exekučný súd udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie vo zvyšnej časti.

V čase podania žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie predmetnej exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku Exekučný poriadok stanovoval procesnú lehotu 15 dní na udelenie poverenia súdnemu exekútorovi, pričom z tejto procesnej lehoty nevyučoval prípady, ak exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok. Z tejto lehoty boli rozhodcovské rozsudky výslovne vylúčené až s účinnosťou od 01.06.2011.

Exekučný poriadok však procesnú 15 dňovú lehotu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie stanovoval pre prípad, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu (vrátane rozhodcovského rozsudku podľa § 41 ods. 2 písm. i) so zákonom. Výnimku u týchto exekučných titulov následne zákon upravil práve z dôvodu potreby preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie. To však neznamená, že materiálnemu prieskumu, či neexistuje rozpor exekučného titulu so zákonom, v čase podania predmetnej žiadosti o udelenie poverenia nepodliehali rozhodcovské rozsudky. Materiálny prieskum súladu exekučného titulu, ktorým bol rozhodcovský rozsudok, so zákonom je potrebné vykladať aj v nadväznosti na zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, ktorý v ust. § 45 ods. 1, 2 umožňoval súdu aj bez návrhu zastaviť konanie o výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konania, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa § 45 ods. 1 písm. b) alebo c). Teda, ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) (ak bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania alebo vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní) alebo ak zaväzoval účastníka konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Materiálny prieskum súdu rozhodcovských rozsudkov plne potvrdila už dnes vcelku ustálená súdna prax. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevyplýva, že lehota 15 dní by sa mala vzťahovať na prípad, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Naopak, takúto lehotu v prípade negatívneho rozhodnutia exekučnému súdu neukladá (Nález ÚS SR sp. zn. II.ÚS 520/2012 z 10. 7. 2013, rozsudok KS Prešov sp. zn. 17C 419/2012 z 19. 4. 2014).

V danej veci exekučný súd po doručení žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi (20.10.2010) žiadosť, návrh a rozhodcovský rozsudok preskúmal a uznesením z 26.11.2010 exekučné konanie sčasti zastavil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 30.05.2011. Dňa 05.05.2011 súd udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie vo zvyšnej časti.

Súd sa preto nestotožnil s tvrdením žalobcu, že v danej veci exekučný súd postupoval nesprávne, ak o žiadosti súdneho exekútora na udelenie poverenia nerozhodol v 15 dňovej zákonnej lehote. Exekučný súd žiadosti plne dôvodne v celom rozsahu nevyhovел a pre rozhodnutie o čiastočnom zastavení exekučného konania nebol viazaný žiadnou zákonnou lehotoю. O udelení poverenia na vykonanie exekúcie vo zvyšnej časti exekučný súd v danej veci rozhodol hneď deň po doručení uznesenia odvolacieho súdu, ktorým potvrdil zákonnosť uznesenia prvostupňového súdu o čiastočnom zastavení exekúcie.

Za tejto situácie súd nemohol prijať vo veci právny záver o nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu spočívajúcom v porušení povinnosti rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote.

Za nesprávny úradný postup zákon č. 514/2003 Z. z. považoval okrem porušenia povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, aj nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Pre občianske (ako aj pre trestné) súdne konanie, najmä vo veci samej všeobecne platí, že vzhľadom k odlišnému stupňu zložitosti a náročnosti jednotlivých vecí, ktoré sú súdmi prejednávané, nie je dosť dobre možné všeobecne stanoviť lehotu, v ktorej by súd mal rozhodnúť. Východiskom pre to sú najmä ust. čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov, a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorého každý má právo, aby jeho vec bola prejednaná v primeranej lehote, v spojení s príslušnými ustanoveniami súdnych procesných predpisov. V občianskom súdnom konaní sa primeranosť dĺžky konaní spravuje predovšetkým ustanovením § 6 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého súd je povinný v konaní postupovať v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná. Meradlom správnosti úradného postupu z hľadiska včasnosti rozhodnutí je teda splnenie zásady rýchlosti súdneho konania, ktorá zakladá významné právo účastníka, aby jeho vec bola súdom prejednaná a bolo o nej rozhodnuté bez zbytočných prietahov a v primeranej lehote. Nejde však o hľadisko absolútne, ktoré by malo prevážiť iné požiadavky na súdne rozhodovanie, ktorými je napr. povinnosť súdu oprieť svoje rozhodnutie o spoľahlivo zistený skutkový stav. Za porušenie zásady

rýchlosti konania, ktoré je v svojom dôsledku nesprávnym úradným postupom, je preto možné považovať len taký postup súdu v konaní, kedy doba jeho priebehu nezodpovedá faktickej zložitosti, skutkovej a právnej náročnosti veci, a kedy dĺžka konania spočíva v príčinách vychádzajúcich z pôsobenia súdu v prejednávanej veci. Nie je pritom podstatné, či prieťahy majú pôvod v činnosti (nečinnosti) sudcu alebo v nedostatočnom personálnom alebo materiálnom vybavení súdu. Štát však naproti tomu nemôže zodpovedať za prieťahy, ktoré sú spôsobené nedostatkom súčinnosti alebo dokonca zámerným pôsobením zo strany účastníkov, či vyvolané inými okolnosťami, ktoré nemajú pôvod v povahe súdu a jeho inštitucionálnom a organizačnom vybavení.

Pri posudzovaní predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú zbytočnými prieťahmi vo veci v zmysle ust. § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. je nutné postupovať nielen podľa vnútroštátnej zákonnej úpravy, do ktorej je vsadená, ale v súlade aj s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva vzťahujúcou sa k čl. 6 Dohovoru o základných ľudských právach a základných slobodách, a tiež judikatúrou Ústavného súdu SR. Podľa tejto ustálenej judikatúry základným predpokladom pre posúdenie, či došlo v konkrétnom konaní k porušeniu práva na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov, resp. v primeranej lehote, je stanovenie celkovej dĺžky konania. Za celkovú dĺžku konania je pritom potrebné považovať dobu od začatia konania do jeho skončenia. O porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote sa nemusí jednať vtedy, ak v konaní síce došlo k prieťahom, avšak ak konanie ako celok odpovedá dobou svojho trvania času, v ktorom je možné ukončenie konania spravidla očakávať. Nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama o sebe preto nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 Dohovoru. Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, ak sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku konania (I.ÚS 19/00, I.ÚS 39/00, I.ÚS 42/01, I.ÚS 57/01, II.ÚS 23/06, a pod.).

Na základe skutočností zistených v danej veci súd nemohol prisvedčiť ani tvrdeniu žalobcu, že exekučný súd bol od doručenia žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie 9 mesiacov nečinný. Rozhodovanie prvostupňového exekučného súdu o žiadosti trvalo celkom cca 5 a pol mesiacov. V tejto dobe exekučný súd však exekúciu čiastočne zastavil a ešte pred nadobudnutím právoplatnosti uznesenia o čiastočnom zastavení exekúcie deň po doručení spisu odvolacím súdom udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie vo zvyšnej časti. Exekučný súd teda nebol po dobu 9 mesiacov nečinný.

Súd za právne najvýznamnejšiu skutočnosť pre posúdenie správnosti úradného postupu exekučného súdu z hľadiska zbytočných prieťahov exekučného súdu považoval všeobecne známu skutočnosť, že žalobca na exekučnom súde inicioval stovky exekučných konaní v typovo obdobných veciach. Podľa oznámenia Okresného súdu Poprad žalobca ako oprávnený len v roku 2010, tzn. v roku podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v danej veci, podal na tento súd 421 žiadostí o udelenie poverení na vykonanie exekúcie a v roku 2011 cca 312 žiadostí (pozri nálezy ÚS SR II.ÚS 520/2012-39 z 10. 7. 2013).

Vychádzajúc z okolností predmetného exekučného konania, v ktorom súd nebol úplne nečinný, a v ktorom jeho rozhodovanie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie trvalo cca 5 a pol mesiacov, v celom rozsahu poukazujúc na argumentáciu Ústavného súdu SR v uvedenom náleze, súd v danej veci prijal záver, že exekučný súd v exekučnom konaní nepostupoval nesprávne a konanie súdu nemožno kvalifikovať ako konanie so zbytočnými prieťahmi.

Keďže žalobca nepreukázal splnenie jedného zo základných predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a to nesprávny úradný postup štátneho orgánu, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Vzhľadom na tento právny záver súd nepovažoval za hospodárne vykonávať ďalšie dokazovanie vo veci a ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania zamietol.

Súd prvého stupňa vzhľadom na rozsiahlu argumentáciu žalobcu ako aj žalovanej k veci a značný počet typovo obdobných žalôb ďalej konštatoval, že pokiaľ ide o argumentáciu žalovanej, že podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. súd konajúci o náhrade škody pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti alebo zbytočných prieťahov v konaní, môže vychádzať iba zo záveru o takomto nesprávnom úradnom postupe vyslovenom zákonom na to oprávneným orgánom, súd poukazuje na citáciu ust. § 9 zákona

č. 514/2003 Z. z. tak, ako bol účinný v čase, kedy k nesprávnemu úradnému postupu v danej veci malo dôjsť. Nové znenie ust. § 9 bolo zavedené až novelou vykonanou zákonom č. 412/2012 Z.z. účinnou od 1. 1. 2013. Avšak aj za predpokladu záveru, že súd by nebol v tomto konaní oprávnený preskúmať nesprávny úradný postup z pohľadu zbytočných prietahov v exekučnom konaní ani v čase pred 01.01.2013, žalobca v konaní ani v tomto smere neunesol povinnosť tvrdenia (ani dôkaznú povinnosť) ohľadne skutočnosti, že by o prietahoch v predmetnom exekučnom konaní bol rozhodol niektorý z orgánov taxatívne vymenovaných v ust. § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2013.

Aj v prípade záveru, že by sa vo veci jednalo o nezákonný úradný postup spočívajúci v zbytočných prietahoch súdu, tento nesprávny úradný postup sám osebe ešte nepredstavuje škodu v zmysle § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka. O majetkovú ujmu, ktorá je odškodniteľná podľa zákona č. 514/2003 Z. z. pôjde iba vtedy, ak by mal takýto nesprávny úradný postup dopad do majetkovej sféry účastníka. Pojem skutočná škoda a ušlý zisk (§ 17 ods. 1 Zákona 514/2003 Z. z.) je potrebné vykladať v súlade s jeho všeobecným vymedzením v Občianskom zákonníku, a najmä s ustálenou súdnou judikatúrou (keďže Občiansky zákonník sám definíciu neobsahuje), nakoľko vzťah zákona č. 514/2003 Z. z. k Občianskemu zákonníku je vzťahom špeciality, v zmysle ktorej všeobecnú úpravu je možné použiť všade tam, kde špeciálny predpis jej aplikáciu nevylučuje výslovným zákazom alebo tým, že neustanoví niečo iné.

Náklady spojené s činnosťou žalobcu uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky, pre ktorú bola exekúcia v danej veci vedená (pracovné výkony zamestnancov, správa informačného systému) v období, ktoré podľa jeho tvrdení zbytočne uplynulo medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia a rozhodnutia o nej, bez ďalšieho nemožno považovať za skutočnú škodu. Žalobca ako obchodná spoločnosť založená za účelom podnikania (poskytovania spotrebiteľských úveroch) vynakladal a vynakladá náklady na správu svojich pohľadávok, vrátane predmetnej pohľadávky prostredníctvom informačného systému predovšetkým v súvislosti s touto podnikateľskou činnosťou. Náklady na udržiavanie tohto informačného systému, teda aj náklady na správu predmetnej pohľadávky v informačnom systéme mu preto vznikali v súvislosti s jeho podnikaním na trhu bez ohľadu na tvrdené prietahy v exekučnom konaní. Pohľadávka by už zrejme nebola spravovaná informačným systémom len v prípade jej vymozenia. Z tvrdení žalobcu a znaleckého posudku vypracovaného znaleckým ústavom Ekonomickou univerzitou Bratislava pod č. 1/2014 pritom nie je vôbec zrejmé, či a kedy, prípadne či doposiaľ stále je predmetná pohľadávka informačným systémom spracovávaná, či a v akom rozsahu by sa náklady na správu a udržanie informačného systému žalobcu v prípade neevidovania predmetnej pohľadávky v informačnom systéme vôbec znížili, a teda ani či vôbec nejaké náklady na správu predmetnej pohľadávky boli vynakladané zbytočne v dôsledku tvrdených prietahov v exekučnom konaní. Žalobca v konaní neunesol povinnosť tvrdenia (a teda ani dôkaznú povinnosť) ohľadne vzniku majetkovej ujmy v dôsledku tvrdených zbytočných prietahov v exekučnom konaní. Žalobca v konaní neunesol povinnosť tvrdenia (a teda rovnako ani dôkaznú povinnosť) ani ohľadne skutočnosti, aké konkrétne náklady vôbec vynaložil na správu a udržanie svojho informačného systému. Taktiež neunesol ani dôkaznú povinnosť ohľadne tvrdenia o nákladoch na administratívne spracovanie a publikačné výdaje spojené s urgenciami. Súd má poznatky, že žalobca vyhotovuje mnohé podania v elektronickej podobe. Aj samotné návrhy na zmenu exekútora boli podané v elektronickej podobe.

Pokiaľ ide o námietku premlčania nároku vznesenú žalovanou, v zásade platí, že nárok, ktorý nevznikol (alebo nie je daný), sa nemôže premlčať. Žalobu je však možné tiež zamietnuť pre premlčanie a neskúmať, či nárok vznikol (alebo je daný). V danej veci však súd žalobu zamietol bez zreteľa k uplatnenej námietke premlčania, nakoľko zistenie neexistencie práva v danej veci považoval za hospodárnejšie a účelnejšie, než zisťovanie predpokladov pre posúdenie dôvodnosti námietky premlčania.

Pokiaľ ide o argumentáciu žalovanej ohľadne nesplnenia podmienky predbežného prerokovania nároku, súd dodáva, že v konaní súd nepovažoval za sporné, že Ministerstvo spravodlivosti SR nárokom žalobcu, ktoré podľa jeho tvrdení žalobca hromadne v obdobných veciach predbežne u nej uplatnil 23.04.2012, v lehote 6 mesiacov nevyhovelo. Skutočnosti tvrdené žalovanou, že žalobca neposkytol súčinnosť pri prerokovaní nároku, súd pre rozhodnutie vo veci nepovažoval za relevantné.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Konštatoval, že žalovanej, ktorá v konaní mala úspech a ktorá o náhradu trov požiadala, prislúcha právo na náhradu trov účelne vynaložených na bránenie práva v konaní. Keďže žalovaná trovy tohto konania v lehote 3 dní od vyhlásenia tohto rozsudku nevyčíslila (§ 151 ods. 1) a zo spisu jej žiadne trovy konania nevyplývajú (§ 151 ods. 2), žalovanej náhradu trov tohto konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca.

V odvolaní uviedol, že postupom súdu prvého stupňa sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností. Napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvého stupňa rozhodol vo veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd prvého stupňa bol jednoznačne viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom prijatím zákona č. 412/2012 z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Svojim rozhodnutím súd prvého stupňa de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity. Súd prvého stupňa nevyvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len exekučného súdu. Súdu neprislúši polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno zakladať meritórne rozhodnutie. Svojimi úvahami súd neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe. Nie je zrejme, aký môže mať dopad na výsledok konania skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústreďenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom nesúvisia.

Žalobca v odvolaní ďalej namietal, že ako dôkaz vzniku škody predložil znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným posudkom je jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku. Súd nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, z ktorého jednoznačne vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. Pokiaľ ide o to, že žalobca predložil znalecký posudok až po roku a pol od podania žaloby na súde, žalobca dáva do pozornosti samotný znalecký posudok, z ktorého vyplýva, že žalobca zadala vypracovanie znaleckého posudku dňa 1. marca 2013. Vypracovanie znaleckého posudku je tak dôkladné a zložitá, a to aj s ohľadom na množstvo spracovaných podkladov a jeho vypracovanie trvalo viac ako rok. V konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody. V konaní bolo potrebné rozhodnúť v súlade so žalobným petitom, prinajmenšom navrhovaným medzitimným rozsudkom. Ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu žalobcu osobitne rozhodnúť.

Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O. s. p.), vzhľadom na včas podané odvolania (§ 204 ods. 1 O.s. p.), preskúmal rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli súdu dňa 07.01.2016 a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, správne aplikoval právne predpisy a správne vo veci aj rozhodol. Ani po podaní odvolania odvolací súd nezistil, aby prvostupňový súd konal a rozhodol nesprávne. Odvolací súd sa stotožňuje s presvedčivými a správnymi závermi napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, na ktoré v celom rozsahu odkazuje (§ 219 ods. 2 O. s. p.).

Vo vzťahu k napadnutému rozsudku odvolací súd konštatuje:

Podľa § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 12. 2012, tzn. v čase, kedy k nesprávnemu úradnému postupu malo dôjsť (ďalej len "Zákon č. 514/2003 Z. z.") štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 a 2 Zákon č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11. Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na:

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia. Najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8. Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení zákona č. 144/2010 Z. z. účinnom od 1. 6. 2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. 5. 2011 podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení zákona č. 102/2011 účinnom od 1.6.2011 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku v znení zákona č. 102/2011 Z. z účinnom od 1. 6. 2011 podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd konštatuje, že s účinnosťou od 01.01.2013 bolo ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. zmenené. Zmena právnej úpravy bola realizovaná zákonom č. 412/2012 Z. z., pričom tento zákon prechodné ustanovenia neobsahoval. Nakoľko ide o ustanovenie s procesnoprávnym aspektom, nároky uplatnené žalobcom bolo potrebné posúdiť v zmysle aktuálnej právnej úpravy, aj keď v čase, keď boli žalobné návrhy podané, zákon č. 514/2003 Z. z. túto úpravu neobsahoval.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje, že správne právne posúdeniu veci zodpovedá aj správne rozhodnutie. V exekučnej veci Okresného súdu Poprad sp. zn. 7Er/495/2010 nedošlo k sťažnostiam na prieťahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu SR, kedy by prieťahy v konaní boli konštatované. Podľa ust. § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) je súd povinný preskúmať žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Iba ak nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, pritom táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul, ktorým je notárska zápisnica alebo rozhodnutie rozhodcovských súdov.

Z uvedeného teda vyplýva, že zákonná 15-dňová lehota je určená na poverenie exekútora, a to iba v prípadoch, ak exekučným titulom okrem iného, nie je rozhodcovský rozsudok.

Súd prvého stupňa zároveň správne konštatoval nedôvodnosť žaloby z dôvodu, že Exekučný poriadok procesnú 15 dňovú lehotu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie stanovoval pre prípad, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu, vrátane rozhodcovského rozsudku podľa § 41 ods. 2 písm. i) so zákonom. Naopak, takúto lehotu v prípade negatívneho rozhodnutia exekučnému súdu neukladá.

Ako vyplýva z exekučného spisu Okresného súdu Poprad, exekučný súd žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie plne dôvodne v celom rozsahu nevyhovел a pre rozhodnutie o čiastočnom zastavení exekučného konania nebol viazaný žiadnou zákonnou lehotou. O udelení poverenia na vykonanie exekúcie vo zvyšnej časti exekučný súd v danej veci rozhodol hneď deň po doručení uznesenia odvolacieho súdu, ktorým potvrdil zákonnosť uznesenia prvostupňového súdu o čiastočnom zastavení exekúcie.

V súvislosti s vyššie uvedeným odvolací súd poukazuje na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2011, podľa ktorého pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takomto prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, exekučný súd nie je viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný.

Vzhľadom na uvedené je dôležité uviesť, že ak vznikne neodstrániteľný nedostatok v procesných podmienkach alebo odstrániteľný nedostatok, ktorý aj po úkonoch exekútora, prípadne exekučného súdu zostal neodstránený, príslušný súd (§ 45 Exekučného poriadku) žiadosť o vydanie poverenia zamietne a nadväzne na to zastaví exekučné konanie. Ako bolo vyššie uvedené, 15-dňová lehota na vypořádanie sa súdu so žiadosťou súdneho exekútora o udelenie poverenia neplatí v exekučných konaniach, v ktorých exekučným titulom je okrem iných rozhodcovský rozsudok. Dôvodom ustanovenia tejto výnimky, ktorá bola do zákona zavedená s účinnosťou od 01.06.2010 a vzťahuje sa i na exekučné konania začaté pred účinnosťou zákona č. 144/2010 Z. z., je potreba preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie preskúmaním písomností, ktoré nie sú prílohou návrhu na vykonanie exekúcie (napr. zmluva zakladajúca hmotnoprávny vzťah medzi oprávneným a povinným, rozhodcovská zmluva alebo doložka).

Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje správny záver prvostupňového súdu, že v predmetnej veci dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti o vydanie poverenia do vydania rozhodnutia súdu nie je takej povahy, že by predstavovala porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. 15 dňová lehota podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku neplatí pre prípad zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia.

Žalobca nepreukázal ani ďalší predpoklad zodpovednosti za škodu, a to existenciu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, pričom súd prvého stupňa sa v tomto smere správne stotožnil s argumentáciou žalovaného a dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky, pretože nepostačuje len jeho tvrdenie o tom, že mu tieto náklady vznikli.

Odvolací súd sa z uvedených dôvodov preto stotožňuje so súdom prvého stupňa, ktorý správne vyhodnotil, že žalobca nepreukázal existenciu zákonných podmienok na priznanie mu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy.

Pokiaľ žalobca v odvolaní poukázal na znalecký posudok č. 1/2014, odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu odkazuje a len dopĺňa, že v danom prípade nebol dôvod zaoberať sa výškou uplatneného nároku predstavujúceho majetkovú a nemajetkovú ujmu, lebo nebol preukázaný základ nároku, a to vznik škody.

Pokiaľ ide o odvoláciu námietku žalobcu týkajúcu sa návrhu na prerušenie konania, odvolací súd konštatuje, že takýto návrh podaný nebol.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu, že súd mal vydať medzitýmny rozsudok, odvolací súd konštatuje, že v konaní nebola preukázaná škoda, preto nebolo možné rozhodnúť o tom, kto za „škodu“ zodpovedá.

Na základe uvedeného preto odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za vecne správne, a preto bolo v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku, ktorým súd prvého stupňa žalobu zamietol a vo výroku o trovách konania postupom podľa § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku potvrdené.

O trovách odvolacieho konania nebolo rozhodnuté, a to v súlade s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. za použitia ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p. Aj keď v odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, tento nepodal návrh na náhradu trov odvolacieho konania. Neúspešný žalobca takýto návrh tiež nepodal, ale ani vzhľadom na výsledok odvolacieho konania by mu nárok na náhradu trov konania nemohol byť priznaný. Preto odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval, nakoľko nebol podaný zo strany žiadneho účastníka konania návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania. Keďže ide o návrhové konanie, súd bez takéhoto návrhu o trovách odvolacieho konania sám nemohol rozhodovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.